

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (drugi senat)

z dne 4. julija 2019*

„Predhodno odločanje – Svoboda opravljanja storitev – Direktiva 2010/13/EU –
Avdiovizualne medijske storitve – Razširjanje televizijskih programov – Člen 3(1) in (2) –
Svoboda sprejemanja in prenašanja – Spodbujanje k sovrastvu na podlagi narodnosti – Ukrepi, ki jih
sprejme država članica sprejemnica – Začasna obveznost ponudnikov medijskih storitev in drugih oseb,
ki zagotavljajo storitev distribucije televizijskih kanalov ali programskih vsebin prek spleta, da na
ozemlju te države članice televizijski kanal distribuirajo oziroma prenašajo samo v okviru
plačljivih paketov“

V zadevi C-622/17,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo
Vilniaus apygardos administracinis teismas (regionalno upravno sodišče v Vilni, Litva) z odločbo z dne
26. oktobra 2017, ki je na Sodišče prispela 3. novembra 2017, v postopku

Baltic Media Alliance Ltd

proti

Lietuvos radijo ir televizijos komisija,

SODIŠČE (drugi senat),

v sestavi A. Arabadžiev, predsednik senata, K. Lenaerts, predsednik Sodišča v funkciji sodnika drugega
senata, T. von Danwitz, C. Vajda (poročevalec) in P. G. Xuereb, sodniki,

generalni pravobranilec: H. Saugmandsgaard Øe,

sodni tajnik: M. Aleksejev, vodja oddelka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 28. novembra 2018,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za Baltic Media Alliance Ltd R. Audzevičius, advokatas, in H. Stelmokaitis,
- za Lietuvos radijo ir televizijos komisija A. Iškauskas in J. Nikė, advokatai,
- za litovsko vlado K. Juodelytė, R. Dzikovič in D. Kriaučiūnas, agenti,
- za Evropsko komisijo A. Steiblytė, G. Braun in S. L. Kalėda, agenti,

* Jezik postopka: litovščina.

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 28. februarja 2019

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 3(1) in (2) Direktive 2010/13/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. marca 2010 o usklajevanju nekaterih zakonov in drugih predpisov držav članic o opravljanju avdiovizualnih medijskih storitev (Direktiva o avdiovizualnih medijskih storitvah) (UL 2010, L 95, str. 1).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med družbo Baltic Media Alliance Ltd (v nadaljevanju: BMA) in Lietuvos radijo ir televizijos komisija (litovska komisija za radio in televizijo, Litva) (v nadaljevanju: LRTK) v zvezi z odločbo tega organa z dne 18. maja 2016 (v nadaljevanju: odločba z dne 18. maja 2016), s katero je bilo ponudnikom medijskih storitev, ki svojo dejavnost opravljajo na litovskem ozemlju, in drugim osebam, ki litovskim uporabnikom zagotavljajo storitev distribucije televizijskih kanalov ali programskih vsebin prek spleta, naloženo, naj kanal NTV Mir Lithuania na litovskem ozemlju za dvanajst mesecev po začetku veljavnosti te odločbe distribuirajo oziroma prenašajo samo v okviru plačljivih paketov.

Pravni okvir

Evropska konvencija o čezmejni televiziji

- 3 Člen 4 Evropske konvencije o čezmejni televiziji, ki je bila podpisana v Strasbourgu 5. maja 1989, naslovljen „Svoboda sprejemanja in posredovanja“, določa:

„Pogodbence zagotavljajo svobodo izražanja in obveščanja v skladu z 10. členom Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin[, podpisane 4. novembra 1950 v Rimu,] ter jamčijo svobodo sprejemanja in na svojih ozemljih ne smejo omejevati posredovanja programov, ki so skladni z določbami te konvencije.“

Pravo Unije

Direktiva 89/552/EGS

- 4 V četrti, deveti, deseti in petnajsti uvodni izjavi Direktive Sveta 89/552/EGS z dne 3. oktobra 1989 o usklajevanju nekaterih zakonov in drugih predpisov držav članic o opravljanju dejavnosti razširjanja televizijskih programov (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 6, zvezek 1, str. 224) je bilo navedeno:

„ker je Svet Evrope sprejel Evropsko konvencijo o čezmejni televiziji;

[...]

ker zakoni in drugi predpisi držav članic v zvezi z opravljanjem dejavnosti izdajateljev televizijskih programov in kabelskih operaterjev vsebujejo neskladnosti, od katerih lahko nekateri ovirajo prosti pretok programskih vsebin znotraj Skupnosti in izkrivljajo konkurenco na skupnem trgu;

ker je treba v skladu s Pogodbo odpraviti vse takšne omejitve svobodnega opravljanja storitev razširjanja programskih vsebin znotraj Skupnosti;

[...]

ker zahteva, po kateri mora izvorna država članica preverjati, ali so programske vsebine skladne z nacionalno zakonodajo, ki jo usklajuje ta direktiva, glede na pravo Skupnosti zadostuje za zagotavljanje prostega pretoka programskih vsebin in ne predvideva drugotnega nadzora iz istih razlogov v državi članici sprejemnici; ker sme država članica izjemoma in v posebnih okoliščinah kljub temu začasno prekiniti prenašanje televizijskih programov.“

5 Člen 2(2) te direktive je določal:

„Države članice zagotovijo svobodo sprejemanja televizijskih oddaj iz drugih držav članic in ne omejujejo njihovega razširjanja na svojem ozemlju iz razlogov, ki zadevajo področja, ki jih usklajuje ta direktiva. Države članice smejo začasno prekiniti prenašanje televizijskih oddaj, če so izpolnjeni ti pogoji:

[...]“

Direktiva 97/36/ES

6 Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 97/36/ES z dne 30. junija 1997 o spremembi Direktive 89/552/EGS (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 6, zvezek 2, str. 321) je člen 2 Direktive 89/552 nadomestila z novim besedilom in v Direktivo 89/552 je bil vnesen nov člen 2a, ki je v odstavkih 1 in 2 določal:

„1. Države članice zagotovijo svobodo sprejemanja televizijskih programov iz drugih držav članic in ne omejujejo njihovega prenašanja na svojem ozemlju iz razlogov, ki spadajo na področja, ki jih usklajuje ta direktiva.

2. Države članice smejo začasno odstopati od odstavka 1, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

[...]“

Direktiva 2010/13

7 Z Direktivo 2010/13 je bila kodificirana in nadomeščena Direktiva 89/552, kakor je bila spremenjena z Direktivo 2007/65/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2007 (UL 2007, L 332, str. 27). V uvodnih izjavah 1, 4, 5, 8, 26, 35, 36, 41, 43, 54 in 104 Direktive 2010/13 je navedeno:

„(1) Direktiva 89/552/EGS [...] je bila večkrat [...] bistveno spremenjena. Zaradi jasnosti in racionalnosti bi bilo treba navedeno direktivo kodificirati.

[...]

(4) V luči novih tehnologij prenosa avdiovizualnih medijskih storitev naj bi pravni okvir za izvajanje dejavnosti televizijskega oddajanja upošteval vpliv strukturnih sprememb, širjenja informacijskih in komunikacijskih tehnologij (IKT) ter tehnološkega razvoja na poslovne modele, zlasti financiranje komercialnih programskih vsebin, in naj bi zagotovil najboljše pogoje konkurenčnosti, pravno varnost za evropsko informacijsko tehnologijo in medijsko industrijo in storitve, kakor tudi upoštevanje kulturne in jezikovne raznolikosti.

(5) Avdiovizualne medijske storitve so tako kulturne kakor tudi gospodarske storitve. Njihov naraščajoči pomen za družbo, demokracijo – zlasti z zagotavljanjem svobode obveščanja, raznolikosti mnenj in pluralnosti medijev – izobraževanje in kulturo upravičuje uporabo posebnih pravil za te storitve.

[...]

(8) Države članice morajo nujno preprečiti sprejem kakršnega koli akta, ki bi utegnil škodovati prostemu pretoku in trgovanju s televizijskimi programskimi vsebinami ali spodbujati ustvarjanje prevladujočih položajev, zaradi katerih bi bila omejena pluralnost in svoboda televizijskega informiranja ter sektor informiranja v celoti.

[...]

(26) V tej direktivi bi morala opredelitev ponudnika medijskih storitev izključevati fizične ali pravne osebe, ki samo prenašajo vsebino, za katero nosijo uredniško odgovornost tretje osebe.

[...]

(35) Določanje vrste praktičnih meril je potrebno zato, da se v obsežnem postopku določi, da je ponudnik medijskih storitev v zvezi z opravljanjem tistih storitev, ki jih zadeva ta direktiva, pod sodno pristojnostjo le ene same države članice, vendar je glede na sodno prakso Sodišča [...] in zato, da bi se izognili primerom, kjer gre za vrzeli glede sodne pristojnosti, ustrezno uporabiti merilo ustanovitve v smislu členov 49 do 55 [PDEU], kot dokončno merilo za ugotavljanje sodne pristojnosti države članice.

(36) Zahteva, po kateri mora izvorna država članica preverjati, ali so programske vsebine skladne z nacionalno zakonodajo, ki jo usklajuje ta direktiva, glede na pravo Unije zadostuje za zagotavljanje prostega pretoka programskih vsebin in ne predvideva drugotnega nadzora iz istih razlogov v državi članici sprejemnici. Država članica sme izjemoma in v posebnih okoliščinah kljub temu začasno prekiniti prenašanje televizijskih programov.

[...]

(41) Državam članicam bi moralo biti omogočeno, da na področjih, ki jih usklajuje ta direktiva, za ponudnike avdiovizualnih medijskih storitev v svoji pristojnosti uporabijo podrobnejša ali strožja pravila, pri tem pa zagotovijo, da so ta pravila v skladu s splošnimi načeli prava Unije. Za ureditev primerov, v katerih izdajatelj televizijskega programa pod pristojnostjo ene države članice razširja televizijske programe, ki so v celoti ali večinoma usmerjene na ozemlje druge države članice, bi bila zahteva po sodelovanju med državami članicami, v primeru izmikanja pa kodifikacija sodne prakse Sodišča [...] skupaj z učinkovitejšim postopkom, primerna rešitev, saj bi upoštevala pomisleke držav članic in ne bi spodbijala ustrezne uporabe načela države izvora. Pojem pravil splošnega javnega interesa je oblikovalo Sodišče v svoji sodni praksi v zvezi s členoma 43 in 49 [ES] (sedaj člena 49 in 56 [PDEU]) in med drugim zajema pravila o varstvu potrošnikov, varstvu mladoletnikov in kulturni politiki. Država članica, ki zahteva sodelovanje, bi morala zagotoviti, da so posebna nacionalna pravila objektivno potrebna, se uporabljajo na nediskriminatoren način in so sorazmerna.

[...]

(43) V skladu s to direktivo, ne glede na uporabo načela države izvora, lahko države članice še naprej sprejemajo ukrepe, ki omejujejo prost pretok razširjanja televizijskih programov, vendar le pod pogoji in v skladu s postopkom, določenimi v tej direktivi. Vendar je treba v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča vsako omejitev prostega pretoka storitev, kakršno je denimo vsako odstopanje od temeljnega načela Pogodbe, razlagati omejujoče [...].

[...]

(54) Države članice imajo proste roke pri sprejemanju katerih koli ukrepov, ki se jim zdijo primerni v zvezi z avdiovizualnimi medijskimi storitvami, ki prihajajo iz tretjih držav in ki ne izpolnjujejo pogojev iz člena 2, kakor jo spreminja ta direktiva, če so skladni s pravom Unije in z mednarodnimi obveznostmi Unije.

[...]

(104) Ker ciljev te direktive, in sicer oblikovanja območja brez notranjih meja za avdiovizualne medijske storitve s hkratnim zagotavljanjem visoke ravni zaščite ciljev v splošnem interesu, zlasti varstva mladoletnikov, človeškega dostojanstva in spodbujanja pravic invalidnih oseb, države članice ne morejo doseči v zadostni meri in ker se ga zaradi obsega in učinkov te direktive lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 [PEU]. [...]"

8 Člen 1 Direktive 2010/13, ki je del njenega poglavja I, naslovljenega „Opredelitev pojmov“, v odstavku 1(a) in od (c) do (f) določa:

„Za namene te direktive se uporabljajo naslednje opredelitve:

(a) ‚audiovizualna medijska storitev‘ pomeni:

(i) storitev, kakor je opredeljena v členih 56 in 57 [PDEU], ki sodi pod uredniško odgovornost ponudnika medijskih storitev in katere glavni namen je zagotavljanje programov za obveščanje, zabavo ali izobraževanje splošne javnosti po elektronskih komunikacijskih mrežah v smislu člena 2(a) Direktive 2002/21/ES [Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. marca 2002 o skupnem regulativnem okviru za elektronska komunikacijska omrežja in storitve (okvirna direktiva) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek 29, str. 349)]. Tovrstna avdiovizualna medijska storitev je bodisi razširjanje televizijskih programov, kakor je opredeljeno v točki (e) tega odstavka, bodisi avdiovizualna medijska storitev na zahtevo, kakor je opredeljena v točki (g) tega odstavka;

[...]

[...]

(c) ‚uredniška odgovornost‘ pomeni izvrševanje učinkovitega nadzora tako nad izborom programov kakor tudi njihovo organizacijo kot nad časovnim sporedom v primeru razširjanja televizijskih programov ali v katalogu v primeru avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo. Uredniška odgovornost ne pomeni nujno pravne odgovornosti v okviru nacionalne zakonodaje za vsebino opravljenih storitev;

(d) ‚ponudnik medijske storitve‘ pomeni fizično ali pravno osebo, ki nosi uredniško odgovornost za izbiro vsebine avdiovizualne medijske storitve in določa način, na katerega bo ta organizirana;

(e) ‚razširjanje televizijskih programov‘ (tj. linearna avdiovizualna medijska storitev) pomeni avdiovizualno medijsko storitev, ki jo opravlja ponudnik medijskih storitev za sočasno gledanje programov na podlagi programskega sporeda;

(f) ‚izdajatelj televizijskega programa‘ pomeni ponudnika medijskih storitev razširjanja televizijskih programov“.

9 Člen 2, od (1) do (3), Direktive 2010/13 določa:

„1. Vsaka država članica zagotovi, da so vse avdiovizualne medijske storitve, ki jih prenašajo ponudniki medijskih storitev pod njeno pristojnostjo, skladne s pravili pravnega reda, ki se uporablja za avdiovizualne medijske storitve, namenjene javnosti v tej državi članici.

2. V tej direktivi so ponudniki medijskih storitev pod pristojnostjo države članice:

(a) tisti, ki imajo sedež v tej državi članici v skladu z odstavkom 3;

[...]

3. V tej direktivi se šteje, da ima ponudnik medijskih storitev sedež v državi članici v naslednjih primerih:

(a) ponudnik medijskih storitev ima glavno pisarno v tej državi članici, pa tudi uredniške odločitve v zvezi z avdiovizualnimi medijskimi storitvami se sprejemajo v tej državi članici;

(b) če ima ponudnik medijskih storitev svojo glavno pisarno v eni državi članici, uredniške odločitve v zvezi z avdiovizualnimi medijskimi storitvami pa se sprejemajo v drugi državi članici, se šteje, da ima sedež v tisti državi članici, v kateri dela pretežni del delovne sile, vključene v opravljanje dejavnosti avdiovizualnih medijskih storitev. Če pretežni delež delovne sile, vključene v opravljanje dejavnosti avdiovizualnih medijskih storitev, dela v vsaki od teh držav članic, se šteje, da ima ponudnik medijskih storitev sedež v tisti državi članici, v kateri ima glavno pisarno. Če pretežni delež delovne sile, vključene v opravljanje dejavnosti avdiovizualnih medijskih storitev, ne dela v nobeni od teh držav članic, se šteje, da ima ponudnik medijskih storitev sedež v tisti državi članici, v kateri je začel svojo dejavnost v skladu z zakonodajo te države članice, če vzdržuje stabilno in učinkovito povezavo z gospodarstvom te države članice;

(c) če ima ponudnik medijskih storitev svojo glavno pisarno v eni državi članici, odločitve v zvezi z avdiovizualnimi medijskimi storitvami pa se sprejemajo v tretji državi, ali obratno, se šteje, da ima sedež v zadevni državi članici, če večji delež delovne sile, vključene v opravljanje dejavnosti avdiovizualnih medijskih storitev, dela v tej državi članici.“

10 Člen 3(1) in (2) te direktive določa:

„1. Države članice zagotovijo svobodo sprejemanja avdiovizualnih medijskih storitev iz drugih držav članic in ne omejujejo njihovega prenašanja na svojem ozemlju zaradi razlogov, ki sodijo na področja, ki jih usklajuje ta direktiva.

2. Glede razširjanja televizijskih programov, je državam članicam dovoljeno začasno odstopanje od odstavka 1, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

(a) razširjanje televizijskih programov, ki prihaja iz druge države članice, očitno, resno in huje krši člen 27(1) ali (2) in/ali člen 6;

(b) v zadnjih 12 mesecih je izdajatelj televizijskega programa določbo (določbe) iz točke (a) kršil vsaj še v dveh primerih;

(c) zadevna država članica je izdajatelja televizijskega programa in Komisijo pisno obvestila o domnevnih kršitvah in o ukrepih, ki jih namerava sprejeti, če se takšna kršitev ponovi;

- (d) posvetovanja z državo članico, ki oddaja, in s Komisijo se v 15 dneh od obvestila iz točke (c) niso končala z mirno poravnavo, domnevna kršitev pa ostaja.

Komisija v dveh mesecih po tem, ko so jo države članice obvestile o sprejetih ukrepih, odloči, ali so ti ukrepi skladni s pravom Unije. Če Komisija odloči, da niso, bo morala država članica nemudoma opustiti zadevne ukrepe.“

- 11 Člen 4, od (2) do (5), navedene direktive določa:

„2. V primerih, ko:

- (a) je država članica izkoristila možnost na podlagi odstavka 1 za sprejetje natančnejših ali strožjih pravil splošnega javnega interesa; in
- (b) država članica oceni, da izdajatelj televizijskega programa pod pristojnostjo druge države članice razširja televizijske programe, ki so v celoti ali večinoma usmerjeni proti njenemu ozemlju,

lahko vzpostavi stik z državo članico, ki pristojnost ima, da bi prišli do vzajemno zadovoljive rešitve vseh obstoječih problemov. Ob prejemu utemeljene zahteve prve države članice država članica s pristojnostjo od izdajatelja televizijskega programa zahteva, naj spoštuje zadevna pravila splošnega javnega interesa. Država članica s pristojnostjo v dveh mesecih obvesti prvo državo članico o rezultatih, ki jih je dosegla v zvezi s to zahtevo. Katera koli država članica lahko zaprosi odbor za stike, ustanovljen v skladu s členom 29, naj preuči primer.

3. Prva država članica lahko sprejme ustrezne ukrepe proti zadevnemu izdajatelju televizijskega programa, kadar oceni, da:

- (a) rezultati, doseženi z uporabo odstavka 2 niso zadovoljivi; in
- (b) ima zadevni izdajatelj televizijskega programa sedež v državi članici s pristojnostjo, da bi zaobšel strožja pravila, ki bi zanj veljala na področjih, ki jih usklajuje ta direktiva, če bi imel sedež v prvi državi članici.

Takšni ukrepi so objektivno potrebni, se uporabljajo na nediskriminatoren način in so sorazmerni glede na cilje, ki jih zasledujejo.

4. Država članica lahko sprejme ukrepe v skladu z odstavkom 3 samo, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

- (a) zadevna država članica je uradno obvestila Komisijo in državo članico, v kateri ima izdajatelj televizijskega programa sedež, da bo sprejela takšne ukrepe, pri tem pa utemeljila razloge, na katerih temelji njena ocena; in
- (b) je Komisija odločila, da so ukrepi združljivi s pravom Unije in zlasti da so ocene države članice, ki sprejme te ukrepe na podlagi odstavkov 2 in 3, pravilno utemeljene.

5. Komisija odloči v treh mesecih po prejemu uradnega obvestila iz odstavka 4(a). Če Komisija odloči, da ukrepi niso združljivi s pravom Unije, se zadevna država članica vzdrži sprejetja predlaganih ukrepov.“

- 12 Člen 6 te direktive določa:

„Države članice s primernimi sredstvi zagotovijo, da avdiovizualne medijske storitve, ki jih opravljajo ponudniki medijskih storitev pod njihovo pristojnostjo, ne vsebujejo spodbujanja nestrpnosti na podlagi rase, spola, vere ali narodnosti.“

Litovsko pravo

- 13 Člen 19(1), točka 3, Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymas (litovski zakon o obveščanju javnosti) z dne 2. julija 2006 (Žin., 2006, št. 82-3254) v različici, ki se uporablja za spor o glavni stvari (v nadaljevanju: zakon o obveščanju javnosti), s katerim je bil prenesen člen 6 Direktive 2010/13, določa:

„V medijih je prepovedano razširjati informacije,

[...]

- (3) ki širijo vojaško propagando, spodbujajo vojno ali sovraštvo, posmehovanje ali prezir, ali ki spodbujajo diskriminacijo, nasilje ali kruto fizično ravnanje s skupino oseb ali osebo, ki spada v to skupino, na podlagi starosti, spola, spolne usmerjenosti, etnične pripadnosti, rase, narodnosti, državljanstva, jezika, porekla, družbenega položaja, prepričanj, verovanja, stališč ali vere; [...]"

- 14 Člen 33(11) in (12) tega zakona določa:

„11. Izdajatelji, ki prenašajo televizijske kanale, in druge osebe, ki litovskim uporabnikom zagotavljajo storitve distribucije televizijskih kanalov in/ali programskih vsebin prek spleta v obliki paketov kanalov, ki se prenašajo in/ali distribuirajo prek spleta, morajo upoštevati pravila o sestavi paketov, ki jih je sprejela [LRTK], ter zagotavljati pravico potrošnikov do nepristranskega obveščanja, raznolikosti mnenj, kultur in jezikov ter ustreznega varstva mladoletnikov pred škodljivimi učinki javnega obveščanja. Televizijski kanali, na katerih so bile objavljene informacije, ki so v skladu s členom 19(1), točka 3, [tega zakona] prepovedane, se lahko v 12 mesecih od sprejetja odločbe iz odstavka 12, točka 1, tega člena prenašajo in/ali distribuirajo prek spleta le v plačljivih paketih, za katere se v tem primeru ne smejo prejemati nikakršne subvencije, podpora ali ugodnost, pri čemer njihova cena ne sme biti nižja od stroškov, ki nastanejo ponudniku storitve za nakup, prenos in/ali distribucijo kanalov, ki so del teh paketov, prek spleta.

12. Kadar [LRTK] ugotovi, da so bile na televizijskem kanalu, ki se prenaša in/ali distribuira prek spleta iz držav članic Evropske unije, držav Evropskega gospodarskega prostora in drugih evropskih držav, ki so ratificirale [Evropsko konvencijo o čezmejni televiziji], ali v programskih vsebinah tega kanala objavljene, prenesene ali razširjene informacije, za katere velja prepoved razširjanja iz člena 19(1), točke 1, 2 in 3, [tega zakona]:

- (1) sprejme odločbo, v skladu s katero se lahko zadevni kanal distribuira samo v okviru plačljivih paketov, ter o tem obvesti izdajatelje televizijskih programov in druge osebe, ki litovskim uporabnikom zagotavljajo storitve distribucije televizijskih kanalov in/ali programskih vsebin prek spleta;
- (2) nemudoma sprejme ukrepe iz člena 34¹ tega zakona, da zagotovi skladnost distribucije televizijskih kanalov in/ali programskih vsebin z zahtevami [navedenega] zakona.

[...]“

- 15 S členom 34¹(1) in (3) zakona o obveščanju javnosti je bil prenesen člen 3(1) in (2) Direktive 2010/13. Člen 34¹(1) tega zakona določa, da je v Litvi zagotovljena svoboda sprejemanja avdiovizualnih medijskih storitev, ki izvirajo zlasti iz držav članic. Člen 34¹(3) navedenega zakona določa, da je navedeno svoboščino mogoče „začasno razveljaviti“, če so izpolnjeni štirje pogoji, ki ustrezajo tistim iz člena 3(2) Direktive 2010/13.

- 16 Iz predložitvene odločbe je razvidno, da je osnovni paket skupina televizijskih kanalov, ki jo sestavi in uporabnikom ponudi izdajatelj televizijskih programov ali druga oseba, ki navedenim uporabnikom za plačilo fiksnega zneska zagotavlja storitve distribucije televizijskih kanalov ali programskih vsebin prek spleta. Plačljivi paket je skupina kanalov, distribuiranih uporabnikom za doplačilo, ki ni vključeno v ceno osnovnega paketa.

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

- 17 Družba BMA, ki je registrirana v Združenem kraljestvu, ima dovoljenje za distribucijo televizijskega kanala NTV Mir Lithuania, ki ga je izdal Office of Communications (urad za komunikacije, Združeno kraljestvo).
- 18 LRTK je v skladu s členom 33(11) in (12), točka 1, zakona o obveščanju javnosti sprejela odločbo z dne 18. maja 2016. Ta odločba temelji na dejstvu, da je program, distribuiran 15. aprila 2016 na kanalu NTV Mir Lithuania, naslovljen „Ypatingas įvykis. Tyrimas“ (Poseben dogodek: Preiskava), vseboval informacije, ki spodbujajo sovraštvo na podlagi narodnosti in ki so v skladu s členom 19(1), točka 3, tega zakona prepovedane.
- 19 LRTK je 22. junija 2016 sprejela novo odločbo o spremembi odločbe z dne 18. maja 2016. Odpravila je obveznost, da se kanal NTV Mir Lithuania distribuira samo v plačljivih paketih, in se odločila začeti postopek za začasno prekinitev tega kanala na podlagi člena 34¹(3) zakona o obveščanju javnosti. V tem okviru je družbo BMA obvestila o kršitvi, ugotovljeni v odločbi z dne 18. maja 2016, in o ukrepih, ki jih je nameravala sprejeti, če se taka kršitev ponovi. LRTK je o zadevni kršitvi obvestila tudi urad za komunikacije.
- 20 Družba BMA je istega dne pri Vilniaus apygardos administracinis teismas (regionalno upravno sodišče v Vilni, Litva) vložila predlog za odpravo odločbe z dne 18. maja 2016. V tem okviru je družba BMA med drugim trdila, da je bila ta odločba sprejeta v nasprotju s členom 3(2) Direktive 2010/13 in da je bil z njo omejen prenos televizijskega kanala iz države članice. Razlogi, ki utemeljujejo to omejitev, in postopek za sprejetje te odločbe naj bi torej morali biti v skladu s to določbo. Vendar naj ne bi bilo tako.
- 21 V teh okoliščinah je Vilniaus apygardos administracinis teismas (regionalno upravno sodišče v Vilni) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanja:

„(1) Ali so s členom 3(1) in (2) Direktive [2010/13] zajeti samo primeri, v katerih država članica sprejemnica poskuša začasno prekiniti razširjanje in/ali retransmisijo televizijskih programov, ali pa so z njim zajeti tudi drugi ukrepi, ki jih država članica sprejemnica sprejme, da bi kako drugače omejila svobodo sprejemanja televizijskih programov in njihovega prenašanja?

(2) Ali je treba uvodno izjavo 8 ter člen 3(1) in (2) Direktive [2010/13] razlagati tako, da državam članicam sprejemnicam, ki ugotovijo, da se je gradivo iz člena 6 navedene direktive objavilo, preneslo za distribucijo in/ali distribuiralo v okviru ponovnega predvajanja televizijskega programa in/ali distribuiralo prek spleta iz države članice Evropske unije, brez predhodne izpolnitve pogojev iz člena 3(2) navedene direktive prepovedujejo sprejetje odločbe, kakršna je tista iz člena 33(11) in 33(12), točka 1, zakona [o obveščanju javnosti], to je odločbe, s katero se izvajalcem retransmisije televizijskih programov, dejavnim na ozemlju države članice sprejemnice, in drugim osebam, ki zagotavljajo storitve v zvezi z distribucijo televizijskih programov prek spleta, nalaga začasno obveznost, da zadevni televizijski program distribuira in/ali ponovno razširjajo prek spleta le v paketih televizijskih programov, ki so na voljo za doplačilo?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Dopustnost

- 22 LRTK in litovska vlada trdita, da predlog za sprejetje predhodne odločbe ni dopusten.
- 23 Na prvem mestu zatrjujeta, da so postavljena vprašanja hipotetična. Ker je LRTK namreč istega dne, ko je družba BMA vložila predlog pri predložitvenem sodišču, spremenila odločbo z dne 18. maja 2016, odpravila obveznost, da se kanal NTV Mir Lithuania distribuira samo v okviru plačljivih paketov, in začela postopek za prekinitvev v skladu s členom 3(2) Direktive 2010/13, naj bi spor o glavni stvari postal brezpredmeten, saj naj družba BMA ne bi več imela nobenega interesa za to, da se sodno ugotovi nezakonitost te odločbe.
- 24 V zvezi s tem je treba spomniti, da je v skladu z ustaljeno sodno prakso postopek, uveden s členom 267 PDEU, instrument sodelovanja med Sodiščem in nacionalnimi sodišči, s katerim prvo zagotavlja drugim razlago prava Unije, ki jo potrebujejo za rešitev obravnavanega spora (glej zlasti sodbo z dne 6. septembra 2016, Petruhhin, C-182/15, EU:C:2016:630, točka 18).
- 25 Iz te sodne prakse tudi izhaja, da je le nacionalno sodišče, ki odloča o sporu in ki mora prevzeti odgovornost za sodno odločitev, pristojno, da ob upoštevanju posebnosti zadeve presodi potrebo po sprejetju predhodne odločbe, da bi lahko izdalo sodbo, in tudi upoštevnost vprašanj, ki jih predloži Sodišču. Zato je Sodišče, kadar se predložena vprašanja nanašajo na razlago pravila prava Unije, načeloma dolžno odločati (sodba z dne 10. decembra 2018, Wightman in drugi, C-621/18, EU:C:2018:999, točka 26 in navedena sodna praksa).
- 26 Iz tega sledi, da za vprašanja, ki se nanašajo na pravo Unije, velja domneva upoštevnosti. Sodišče lahko zavrne odločanje o vprašanju za predhodno odločanje, ki ga postavi nacionalno sodišče, le takrat, kadar je očitno, da zahtevana razlaga pravila Unije nima nikakršne zveze z dejanskim stanjem ali predmetom spora o glavni stvari, kadar gre za hipotetičen problem oziroma kadar Sodišče nima na voljo dejanskih in pravnih elementov, ki so potrebni, da bi lahko na postavljena vprašanja podalo uporabne odgovore (sodba z dne 10. decembra 2018, Wightman in drugi, C-621/18, EU:C:2018:999, točka 27 in navedena sodna praksa).
- 27 Poleg tega je treba opozoriti, da v skladu z ustaljeno sodno prakso utemeljitev predhodnega odločanja ni oblikovanje posvetovalnih mnenj o splošnih ali hipotetičnih vprašanjih, temveč dejanska potreba po učinkoviti rešitvi spora (sodba z dne 10. decembra 2018, Wightman in drugi, C-621/18, EU:C:2018:999, točka 28 in navedena sodna praksa).
- 28 V obravnavani zadevi je predložitveno sodišče v predložitveni odločbi navedlo, da bo kljub spremembi odločbe z dne 18. maja 2016, s katero je LRTK razveljavila ukrepe, ki jih je izpodbijala družba BMA, moralo odločiti o tem, ali je LRTK s to odločbo posegla v pravice te družbe in ali je bila navedena odločba ob njenem sprejetju zakonita.
- 29 V zvezi s tem družba BMA trdi, da je odločba z dne 18. maja 2016 veljala od 23. maja do 27. junija 2016, da je imela v tem obdobju zanj škodljive učinke in da LRTK s spremembo te odločbe ni niti priznala njene nezakonitosti niti odpravila njenih učinkov, ki so že nastali. Družba BMA poleg tega navaja, da bi ugotovitev nezakonitosti odločbe z dne 18. maja 2016 zlasti omogočila, da se prepreči nevarnost ponovitve zatrjevane nezakonitosti v prihodnosti.
- 30 Ker to, da je LRTK razveljavila ukrepe, ki jih je družba BMA izpodbijala ob vložitvi tožbe iz postopka v glavni stvari, te družbe ni zadovoljilo, je torej očitno, da pred predložitvenim sodiščem spor res poteka.

- 31 V teh okoliščinah ni očitno, da bi spor o glavni stvari postal brezpredmeten, tako da vprašanja za predhodno odločanje ne bi imela nobene zveze z dejanskim stanjem ali predmetom spora oziroma bi se nanašala na hipotetičen problem.
- 32 Litovska vlada na drugem mestu zatrjuje, da se z ukrepom, ki vsebuje obveznost, da se televizijski kanal za dvanajst mesecev distribuira samo v okviru plačljivih paketov, kakršna je ta iz postopka v glavni stvari, omejuje dostopnost do takega kanala na nacionalnem ozemlju, ne da bi se prekinilo prenašanje avdiovizualne medijske storitve. Zato naj tak ukrep ne bi spadal na področje uporabe člena 3(1) in (2) Direktive 2010/13 ter naj bi pomenil samostojen ukrep, sprejet na podlagi nacionalnega prava, zato naj razlaga določb te direktive ne bi bila potrebna.
- 33 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da se ta argument ne nanaša na dopustnost predloga za sprejetje predhodne odločbe, temveč na vsebino postopka v glavni stvari in je, natančneje, predmet prvega postavljenega vprašanja (glej po analogiji sodbo z dne 4. oktobra 1991, *Society for the Protection of Unborn Children Ireland*, C-159/90, EU:C:1991:378, točka 15).
- 34 Ob upoštevanju navedenih preudarkov je treba šteti, da je predlog za sprejetje predhodne odločbe dopusten.

Vsebinska presoja

Uvodne ugotovitve

- 35 Na prvem mestu je treba preučiti trditve LRTK in litovske vlade, da televizijski kanal, kakršen je ta iz postopka v glavni stvari, katerega programi so pripravljani v tretji državi, ne spada na področje uporabe Direktive 2010/13 in da zanj zato ne more veljati svoboda sprejemanja in prenašanja, ki jo zagotavlja ta direktiva.
- 36 Litovska vlada namreč trdi, da programe kanala NTV Mir Lithuania pripravlja družba s sedežem v Rusiji in da družba BMA s sedežem v Združenem kraljestvu ponuja zgolj storitev distribucije tega kanala na litovskem ozemlju, ne da bi prevzemala kakršno koli uredniško odgovornost za njegovo vsebino.
- 37 V zvezi s tem je treba navesti, da Direktiva 2010/13, kot je razvidno iz njene uvodne izjave 35, določa vrsto praktičnih meril, na podlagi katerih se določi, pod pristojnost katere države članice spada ponudnik medijskih storitev v zvezi z opravljanjem tistih storitev, ki so predmet te direktive.
- 38 V skladu s členom 2(2)(a) Direktive 2010/13 spadajo pod pristojnost države članice ponudniki medijskih storitev v smislu člena 1(1)(d) te direktive, za katere se šteje, da imajo sedež v tej državi članici v skladu z odstavkom 3 navedenega člena 2.
- 39 Prvič, pojem „ponudnik medijske storitve“ je v členu 1(1)(d) Direktive 2010/13 opredeljen kot fizična ali pravna oseba, ki nosi uredniško odgovornost za izbiro vsebine avdiovizualne medijske storitve in ki določa način, na katerega bo ta organizirana.
- 40 Pojem „uredniška odgovornost“ je v členu 1(1)(c) te direktive opredeljen kot „izvrševanje učinkovitega nadzora tako nad izborom programov kakor tudi njihovo organizacijo kot nad časovnim sporedom v primeru razširjanja televizijskih programov ali v katalogu v primeru avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo“. Za ponudnika medijskih storitev, ki je opredeljen v členu 1(1)(d) te direktive, sta značilna izvrševanje navedenega nadzora, ki pripelje do sprejetja uredniških odločitev, in prevzem uredniške odgovornosti, ki iz tega izhaja.

- 41 Zato fizična ali pravna oseba s prebivališčem ali sedežem v državi članici prevzame uredniško odgovornost v smislu člena 1(1)(c) Direktive 2010/13 glede programov nekega distribuiranega televizijskega kanala, če izbira programe tega kanala in organizira njihov časovni spored. V tem primeru je torej ponudnik medijske storitve v smislu člena 1(1)(d) te direktive.
- 42 Opredelitev ponudnika medijskih storitev pa – kot je razvidno iz uvodne izjave 26 Direktive 2010/13 – izključuje fizične ali pravne osebe, ki samo prenašajo vsebino, za katero nosijo uredniško odgovornost tretje osebe.
- 43 V zvezi z različnimi dejavniki, ki jih je treba pri tem upoštevati, okoliščina, da je regulativni organ države članice zadevni osebi izdal dovoljenje – čeprav lahko pomeni indic, da je ta oseba prevzela uredniško odgovornost glede programov prenašanega kanala – kot je generalni pravobranilec navedel v točki 40 sklepnih predlogov, ne more biti odločilna, ker zakonodajalec Unije v Direktivi 2010/13 ni harmoniziral izdaje dovoljenj in upravnih pooblastil za zagotavljanje avdiovizualnih medijskih storitev. Poleg tega je treba preučiti, ali je zadevna oseba pristojna za dokončno odločanje o avdiovizualni ponudbi kot taki, kar pomeni, da ima na voljo dovolj materialnih in človeških virov za prevzem take odgovornosti, kot je generalni pravobranilec navedel v točkah od 43 do 45 sklepnih predlogov.
- 44 Drugič, v členu 2(3), od (a) do (c), Direktive 2010/13 so navedeni primeri, v katerih se šteje, da ima ponudnik medijskih storitev sedež v državi članici in zato spada na področje uporabe te direktive.
- 45 Iz člena 2(3)(a) Direktive 2010/13 izhaja, da se šteje, da ima ponudnik medijskih storitev sedež v državi članici, kadar ima ta ponudnik v njej glavno pisarno in se „uredniške odločitve v zvezi z avdiovizualnimi medijskimi storitvami [...] sprejemajo v tej državi članici“.
- 46 Iz tega izhaja, da je treba pri ugotavljanju, ali fizična oziroma pravna oseba spada na področje uporabe Direktive 2010/13 v skladu z njenim členom 2(3)(a), preveriti ne le, ali ima zadevna oseba, ki prevzame uredniško odgovornost glede avdiovizualnih medijskih storitev, ki se zagotavljajo, glavno pisarno v državi članici, temveč tudi, ali se uredniške odločitve v zvezi s temi storitvami sprejemajo v tej državi članici.
- 47 Čeprav je taka preveritev dejansko vprašanje, ki ga mora obravnavati predložitveno sodišče, mu lahko Sodišče kljub temu poda elemente razlage prava Unije, ki jih potrebuje za rešitev spora, o katerem mora odločiti.
- 48 Za preveritev, navedeno v točki 46 te sodbe, je treba ugotoviti, ali se uredniške odločitve v zvezi z avdiovizualnimi medijskimi storitvami iz točke 40 te sodbe sprejemajo v državi članici, na ozemlju katere ima zadevni ponudnik medijskih storitev svojo glavno pisarno.
- 49 V tem okviru je treba poudariti, da je kraj, v katerem se sprejemajo te uredniške odločitve v zvezi z avdiovizualnimi medijskimi storitvami, upošteven tudi pri uporabi praktičnih meril iz člena 2(3)(b) in (c) Direktive 2010/13.
- 50 V zvezi s tem je iz prvega stavka člena 2(3)(b) Direktive 2010/13 na eni strani razvidno, da „če ima ponudnik medijskih storitev svojo glavno pisarno v eni državi članici, uredniške odločitve v zvezi z avdiovizualnimi medijskimi storitvami pa se sprejemajo v drugi državi članici, se šteje, da ima sedež v tisti državi članici, v kateri dela pretežni del delovne sile, vključene v opravljanje dejavnosti avdiovizualnih medijskih storitev“. Na drugi strani je v členu 2(3)(c) te direktive določeno, da „če ima ponudnik medijskih storitev svojo glavno pisarno v eni državi članici, odločitve v zvezi z avdiovizualnimi medijskimi storitvami pa se sprejemajo v tretji državi, ali obratno, se šteje, da ima sedež v zadevni državi članici, če večji delež delovne sile, vključene v opravljanje dejavnosti avdiovizualnih medijskih storitev, dela v tej državi članici“.

- 51 Poleg tega, kot je razvidno iz besedila člena 2(3)(b) Direktive 2010/13 in člena 2(3)(c) te direktive, sta pri uporabi teh določb upoštevna tudi kraj, v katerem je glavna pisarna ponudnika medijskih storitev, in kraj, v katerem dela delovna sila, ki je vključena v opravljanje dejavnosti njegovih storitev.
- 52 Iz preučitve iz točk od 38 do 51 te sodbe izhaja, da je za ponudnika avdiovizualnih medijskih storitev v smislu člena 1(1)(d) Direktive 2010/13 značilen prevzem uredniške odgovornosti glede teh storitev. Poleg tega so kraj, v katerem ima ponudnik medijskih storitev svojo glavno pisarno, kraj, v katerem se sprejemajo uredniške odločitve glede navedenih storitev, in po potrebi kraj, v katerem je delovna sila, ki je vključena v opravljanje teh dejavnosti, upoštevna merila pri preverjanju, ali ima ta ponudnik sedež v državi članici na podlagi člena 2(3) te direktive, tako da storitve, ki jih zagotavlja, spadajo na področje uporabe Direktive 2010/13. Dejstvo, da se programi televizijskega kanala, ki se razširjajo na ozemlju države članice, pripravljajo v tretji državi, pa pri tem ni upoštevno.
- 53 Na drugem mestu je treba preučiti trditev litovske vlade, da bi bilo treba uporabiti litovsko ureditev, ker je kanal NTV Mir Lithuania usmerjen izključno na litovsko ozemlje in ker je družba BMA svoj sedež določila v državi članici, ki ni Republika Litva, da bi to ureditev obšla.
- 54 V zvezi s tem zadostuje navesti, da člen 4, od (2) do (5), Direktive 2010/13 določa poseben postopek za rešitev primerov, v katerih izdajatelj televizijskega programa pod pristojnostjo države članice razširja televizijski program, ki je v celoti ali večinoma usmerjen proti ozemlju druge države članice. Če so izpolnjeni pogoji in če je spoštovan postopek iz te določbe, lahko namreč država članica sprejemnica za takega izdajatelja uporabi svoja pravila splošnega javnega interesa ali druga strožja pravila na področjih, ki jih usklajuje ta direktiva.
- 55 V obravnavani zadevi pa ni sporno, da LRTK pri sprejetju odločbe z dne 18. maja 2016 ni uporabila tega postopka.
- 56 Iz navedenega izhaja, da niti okoliščina, da se programi kanala NTV Mir Lithuania lahko pripravljajo v tretji državi, niti okoliščina – ker Republika Litva ni spoštovala posebnega postopka, določenega v Direktivi 2010/13 – da je ta kanal, katerega ponudnik ima sedež v drugi državi članici, usmerjen izključno na litovsko ozemlje, Republike Litve ne odvezuje dolžnosti uporabe te direktive.

Prvo vprašanje

- 57 Predložitveno sodišče želi s prvim vprašanjem v bistvu izvedeti, ali je treba člen 3(1) in (2) Direktive 2010/13 razlagati tako, da ukrep javnega reda, ki ga sprejme država članica, v obliki obveznosti – ki velja za ponudnike medijskih storitev, katerih programske vsebine so usmerjene na ozemlje te države članice, in za druge osebe, ki uporabnikom navedene države članice zagotavljajo storitev distribucije televizijskih kanalov ali programskih vsebin prek spleta – da na ozemlju te države članice televizijski kanal, ki prihaja iz druge države članice, za dvanajst mesecev distribuirajo oziroma prenašajo samo v okviru plačljivih paketov, spada na področje uporabe te določbe.
- 58 Odgovor Sodišča na to vprašanje temelji na premisi, da je družba BMA, na katero se nanašajo ukrepi iz postopka v glavni stvari, ponudnik medijskih storitev s sedežem v državi članici, ki ni Republika Litva, in sicer v Združenem kraljestvu Velika Britanija in Severna Irska, ki v skladu s členoma 1 in 2 Direktive 2010/13 spada na področje uporabe te direktive, kar mora preveriti predložitveno sodišče ob upoštevanju navedb iz točk od 37 do 52 te sodbe.
- 59 Če pa druge osebe, ki litovskim uporabnikom zagotavljajo storitev distribucije televizijskih kanalov ali programskih vsebin prek spleta, nimajo statusa „ponudnika medijskih storitev“ v smislu člena 1(1)(d) Direktive 2010/13, ne spadajo na področje uporabe člena 3(1) in (2) te direktive.

- 60 Poleg tega je treba navesti, da spada ponudnik medijskih storitev s sedežem v Litvi pod pristojnost te države članice, kot je razvidno iz člena 2 Direktive 2010/13, tako da se člen 3(1) in (2) te direktive zanj ne uporablja.
- 61 Za odgovor na prvo vprašanje je treba opozoriti, da člen 3(1) Direktive 2010/13 določa, da države članice zagotovijo svobodo sprejemanja avdiovizualnih medijskih storitev iz drugih držav članic in ne omejujejo njihovega prenašanja na svojem ozemlju zaradi razlogov, ki sodijo na področja, ki jih usklajuje ta direktiva, med katerimi so ukrepi proti spodbujanju sovraštva, ki so navedeni v členu 6 navedene direktive. Kar zadeva razširjanje televizijskih programov, člen 3(2) te direktive državam članicam kljub temu omogoča, da začasno odstopijo od odstavka 1 navedenega člena 3 ob upoštevanju nekega števila materialnih in postopkovnih pogojev.
- 62 Iz predložitvene odločbe je razvidno, da se družba BMA na eni strani ter LRTK in litovska vlada na drugi ne strinjata glede obsega člena 3(1) in (2) Direktive 2010/13. Medtem ko družba BMA trdi, da se ta določba nanaša na vsakršno omejitev, ki jo država članica sprejemnica postavi glede svobode sprejemanja in prenašanja televizijskih programov, pri čemer gre za omejitev, ki jo je treba razumeti v skladu s pojmom omejitve iz člena 56 PDEU, LRTK in litovska vlada menita, da navedena določba zajema zgolj primer popolne prekinitve sprejemanja in prenašanja televizijskih programov.
- 63 V skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča je treba pri razlagi določbe prava Unije upoštevati ne le njeno besedilo in cilje, ki se z njo uresničujejo, ampak tudi njen kontekst in celoto določb prava Unije. Tudi zgodovinski nastanek določbe prava Unije lahko razkrije elemente, ki so upoštevni za njeno razlago (glej zlasti sodbo z dne 3. oktobra 2013, Inuit Tapiriit Kanatami in drugi/Parlament in Svet, C-583/11 P, EU:C:2013:625, točka 50).
- 64 Kar zadeva, prvič, besedilo člena 3(1) in (2) Direktive 2010/13, to kot tako ne omogoča ugotovitve narave ukrepov, ki jih zajema ta določba.
- 65 Kar zadeva, drugič, kontekst člena 3(1) in (2) Direktive 2010/13 ter njene cilje, je treba navesti, kot je to storil generalni pravobranilec v točki 59 sklepnih predlogov, da ta direktiva na področju avdiovizualnih medijskih storitev sicer uresničuje svobodo opravljanja storitev, ki je zagotovljena v členu 56 PDEU, tako, da – kot izhaja iz njene uvodne izjave 104 – uvaja „območje brez notranjih meja“ za te storitve, vendar hkrati upošteva, kot je razvidno iz njene uvodne izjave 5, tako kulturno kot gospodarsko naravo navedenih storitev in njihov pomen za demokracijo, izobraževanje in kulturo, kar upravičuje uporabo posebnih pravil za te storitve.
- 66 Poleg tega je iz devete in desete uvodne izjave Direktive 89/552 izhajalo, da so omejitve, ki jih je zakonodajalec Unije skušal odpraviti, tiste, ki izhajajo iz razlik med predpisi držav članic glede opravljanja dejavnosti razširjanja in distribucije televizijskih programov. Tako so bila področja, usklajena s to direktivo, le tista, ki so se nanašala na razširjanje televizijskih programskih vsebin v pravem pomenu besede, kot je bilo opredeljeno v členu 1(a) navedene direktive (glej v tem smislu sodbo z dne 22. septembra 2011, Mesopotamia Broadcast in Roj TV, C-244/10 in C-245/10, EU:C:2011:607, točki 31 in 32).
- 67 Iz uvodnih izjav 1 in 4 Direktive 2010/13 je razvidno, da je z njo kodificirana Direktiva 89/552 ob upoštevanju novih tehnologij prenosa avdiovizualnih medijskih storitev. Iz tega izhaja, da so področja, usklajena s prvo direktivo, le tista, ki se nanašajo na zagotavljanje avdiovizualnih medijskih storitev v pravem pomenu besede.
- 68 Kar zadeva, tretjič, zgodovinski nastanek člena 3 Direktive 2010/13, je treba navesti, da je bila v prvotni različici člena 2(2), prvi pododstavek, drugi stavek, Direktive 89/552 navedena možnost držav članic, da začasno „prekinejo“ prenašanje televizijskih oddaj, če so izpolnjeni v njem določeni pogoji. Čeprav je zakonodajalec Unije ob spremembi Direktive 89/552 z Direktivo 97/36 dodal nov člen 2a, ki je v odstavku 2, prvi pododstavek, v bistvu povzel prvotno besedilo člena 2(2), prvi pododstavek, drugi

stavek, Direktive 89/552, pri čemer je glagol „prekiniti“ nadomestil z glagolom „odstopati“, ni v obrazložitvenem memorandumu Direktive 97/36, kot je generalni pravobranilec navedel v točki 57 sklepnih predlogov, nobene navedbe v zvezi s tem, da bi zakonodajalec Unije s to spremembo nameraval obravnavati naravo zajetih ukrepov. Nasprotno, v petnajsti uvodni izjavi Direktive 89/552 je bila možnost države članice sprejemnice „začasno prekiniti prenašanje televizijskih programov“ kljub tej spremembi še naprej navedena, ta navedba pa je zdaj v uvodni izjavi 36 Direktive 2010/13.

- 69 Dodati je še treba, da Evropska konvencija o čezmejni televiziji, ki je bila pripravljena hkrati z Direktivo 89/552 in ki je navedena v četrti uvodni izjavi te direktive, v členu 4, ki vsebuje določbo, podobno členu 3(1) Direktive 2010/13, zahteva, da podpisnice te konvencije „zagotavljajo svobodo sprejemanja“ in na svojih ozemljih „ne smejo omejevati posredovanja programov“, ki spadajo na področje uporabe navedene konvencije in ki so skladni z njenimi določbami.
- 70 Dejstvo, da se je zakonodajalec Unije v besedilu člena 3(1) Direktive 2010/13 zgledoval po določbah člena 4 Evropske konvencije o čezmejni televiziji, kaže na to, da imata izraza „svoboda sprejemanja“ in „omejevati“ v okviru te direktive specifičen pomen, ki je ožji od pojma „omejitev svobode opravljanja storitev“ iz člena 56 PDEU.
- 71 V teh okoliščinah je treba navesti, da je Sodišče v zvezi z Direktivo 89/552, kakor je bila spremenjena z Direktivo 97/36, katere člen 2a(1) in (2) v bistvu ustreza členu 3(1) in (2) Direktive 2010/13, razsodilo, da prva direktiva uvaja načelo, da država članica sprejemnica prizna nalogo nadzora izvirne države članice glede avdiovizualnih medijskih storitev izdajateljev, za katere je pristojna (glej v tem smislu sodbo z dne 22. septembra 2011, Mesopotamia Broadcast in Roj TV, C-244/10 in C-245/10, EU:C:2011:607, točka 35).
- 72 V zvezi s tem je Sodišče poudarilo, da ima nadzor nad uporabo prava izvirne države članice, ki velja za avdiovizualne medijske storitve, in nad upoštevanjem določb Direktive 89/552, kakor je bila spremenjena z Direktivo 97/36, le država članica, iz katere te storitve izvirajo, ter da državi članici sprejemnici ni dovoljeno, da sama opravlja nadzor iz razlogov, ki spadajo na področja, ki jih usklajuje ta direktiva (glej v tem smislu sodbo z dne 22. septembra 2011, Mesopotamia Broadcast in Roj TV, C-244/10 in C-245/10, EU:C:2011:607, točka 36 in navedena sodna praksa).
- 73 Direktiva 2010/13 pa načeloma ne nasprotuje uporabi nacionalne ureditve, ki na splošno sledi cilju v splošnem interesu, pri čemer pa ta ureditev ne vzpostavlja nadzora nad televizijskimi programskimi vsebinami, ki je dodaten tistemu nadzoru, ki ga mora izvajati država članica izdajateljica (glej v tem smislu sodbo z dne 9. julija 1997, De Agostini in TV-Shop, od C-34/95 do C-36/95, EU:C:1997:344, točka 34).
- 74 Iz sodbe z dne 9. julija 1997, De Agostini in TV-Shop (od C-34/95 do C-36/95, EU:C:1997:344), izhaja, da nacionalni ukrep, ki sledi cilju v splošnem interesu in ki ureja nekatere vidike razširjanja in distribucije avdiovizualnih medijskih storitev, ne spada na področje uporabe člena 3(1) in (2) Direktive 2010/13, razen če vzpostavlja nadzor nad televizijskimi programskimi vsebinami, ki je dodaten tistemu nadzoru, ki ga mora izvajati država članica izdajateljica.
- 75 Sodišče je v točki 50 sodbe z dne 22. septembra 2011, Mesopotamia Broadcast in Roj TV (C-244/10 in C-245/10, EU:C:2011:607), navedlo, da ureditve države članice, ki se ne nanašajo posebej na razširjanje in distribucijo programov ter ki na splošno sledijo cilju javnega reda, pri čemer pa ne preprečujejo prenašanja v pravem pomenu besede avdiovizualnih medijskih storitev iz drugih držav članic na njenem ozemlju, ne spadajo na področje uporabe Direktive 89/552, kakor je bila spremenjena z Direktivo 97/36.

- 76 Vendar točke 50 sodbe z dne 22. septembra 2011, Mesopotamia Broadcast in Roj TV (C-244/10 in C-245/10, EU:C:2011:607) ni mogoče razlagati tako, da bi nacionalni ukrep pomenil omejitev v smislu člena 3(1) Direktive 2010/13, ker ureditev, na podlagi katere je sprejet, ureja nekatere vidike razširjanja in distribucije avdiovizualnih medijskih storitev, kot so načini razširjanja ali distribucije teh storitev.
- 77 Nacionalni ukrep, ki na splošno sledi cilju javnega reda in ki ureja načine distribucije televizijskega kanala uporabnikom države članice sprejemnice, ne pomeni take omejitve, saj taki načini ne ovirajo prenašanja v pravem pomenu besede navedenega kanala. Tak ukrep namreč ne vzpostavlja nadzora nad programskimi vsebinami zadevnega kanala, ki bi bil dodaten tistemu nadzoru, ki ga mora izvajati država članica izdajateljica.
- 78 Kar zadeva ukrep iz postopka v glavni stvari je, prvič, iz stališč, ki sta jih predložili LRTK in litovska vlada, razvidno, da se je nacionalni zakonodajalec s sprejetjem člena 33(11) in (12), točka 1, zakona o obveščanju javnosti, na podlagi katerega je bila sprejeta odločba z dne 18. maja 2016, želel boriti proti aktivnemu razširjanju informacij, ki diskreditirajo litovsko državo in ki ogrožajo njen status države, da bi – ob upoštevanju posebej velikega vpliva televizije na oblikovanje javnega mnenja – zaščitil litovski informacijski prostor ter zagotovil in ohranil javni interes glede ustrezne obveščenosti. Informacije, navedene v tej določbi, so tiste, ki so zajete s prepovedjo iz člena 19 tega zakona, med katerimi so informacije, ki pozivajo k nasilni sprememlitvi litovskega ustavnega reda, ki nagovarjajo k posegu v suverenost Republike Litve, njeno ozemeljsko celovitost in njeno politično neodvisnost, ki širijo vojaško propagando, spodbujajo vojno ali sovraštvo, posmehovanje ali prezir, in ki spodbujajo diskriminacijo, nasilje ali kruto fizično ravnanje s skupino oseb ali osebo, ki spada v to skupino, med drugim zaradi njene narodnosti.
- 79 LRTK je v stališču, predloženem Sodišču, pojasnila, da je bila odločba z dne 18. maja 2016 sprejeta zato, ker je eden od programov, predvajanih na kanalu NTV Mir Lithuania, vseboval lažne informacije, ki so spodbujale k nestrpnosti in sovraštvu baltskih držav na podlagi narodnosti ter ki so se nanašale na sodelovanje Litovcev in Latvijcev v holokavstu in na notranjo politiko baltskih držav, ki naj bi bila nacionalistična in neonacistična ter naj bi ogrožala rusko narodnostno manjšino, ki živi na ozemlju teh držav. Ta program je bil po navedbah LRTK ciljno usmerjen k rusko govoreči manjšini v Litvi, njegov namen pa je bil z različnimi propagandnimi tehnikami negativno in sugestivno vplivati na mnenje navedene družbene skupine o notranji in zunanji politiki Republike Litve, Republike Estonije in Republike Latvije, povečati razkol in polarizacijo družbe ter poudariti napetosti v vzhodnoevropski regiji, ki jo ustvarjajo zahodne države, in vlogo Ruske federacije kot žrtve.
- 80 Iz spisa, ki ga ima na voljo Sodišče, ni razvidno, da bi se te ugotovitve izpodbijale, kar pa mora preveriti predložitevno sodišče. Na tej podlagi je treba šteti, da ukrep, kakršen je ta iz postopka v glavni stvari, na splošno sledi cilju javnega reda.
- 81 Drugič, LRTK in litovska vlada sta v pisnih stališčih pojasnili, da odločba z dne 18. maja 2016 – s katero je bilo ponudnikom medijskih storitev, katerih programske vsebine so usmerjene na litovsko ozemlje, in drugim osebam, ki litovskim uporabnikom zagotavljajo storitev distribucije televizijskih kanalov ali programskih vsebin prek spleta, naloženo, da na tem ozemlju kanal NTV Mir Lithuania za dvanajst mesecev distribuirajo oziroma prenašajo samo v okviru plačljivih paketov – ureja samo načine distribucije tega kanala litovskim uporabnikom. V postopku v glavni stvari hkrati ni sporno, da z odločbo z dne 18. maja 2016 ni bilo prekinjeno oziroma prepovedano prenašanje tega kanala na litovskem ozemlju, saj je ta kanal kljub navedeni odločbi na tem ozemlju še vedno mogoče zakonito distribuirati in ga lahko litovski uporabniki še vedno spremljajo, če se naročijo na plačljivi paket.
- 82 Zato ukrep, kakršen je ta v postopku v glavni stvari, ne preprečuje, da se na ozemlju države članice sprejemnice izvaja prenašanje v pravem pomenu besede televizijskih programskih vsebin kanala, na katerega se nanaša ta ukrep, iz druge države članice.

- 83 Zato tak ukrep ne spada na področje uporabe člena 3(1) in (2) Direktive 2010/13.
- 84 Ob upoštevanju vseh navedenih preudarkov je treba na prvo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 3(1) in (2) Direktive 2010/13 razlagati tako, da ukrep javnega reda, ki ga sprejme država članica, v obliki obveznosti – ki velja za ponudnike medijskih storitev, katerih programske vsebine so usmerjene na ozemlje te države članice, in za druge osebe, ki uporabnikom navedene države članice zagotavljajo storitev distribucije televizijskih kanalov ali programskih vsebin prek spleta – da na ozemlju te države članice televizijski kanal, ki prihaja iz druge države članice, za dvanajst mesecev distribuirajo oziroma prenašajo samo v okviru plačljivih paketov, pri čemer pa ne preprečuje, da se na ozemlju prve države članice izvaja prenašanje v pravem pomenu besede televizijskih programskih vsebin tega kanala, ne spada na področje uporabe te določbe.

Drugo vprašanje

- 85 Glede na odgovor na prvo vprašanje na drugo vprašanje ni treba odgovoriti.

Stroški

- 86 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (drugi senat) razsodilo:

Člen 3(1) in (2) Direktive 2010/13/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. marca 2010 o usklajevanju nekaterih zakonov in drugih predpisov držav članic o opravljanju avdiovizualnih medijskih storitev (Direktiva o avdiovizualnih medijskih storitvah) je treba razlagati tako, da ukrep javnega reda, ki ga sprejme država članica, v obliki obveznosti – ki velja za ponudnike medijskih storitev, katerih programske vsebine so usmerjene na ozemlje te države članice, in za druge osebe, ki uporabnikom navedene države članice zagotavljajo storitev distribucije televizijskih kanalov ali programskih vsebin prek spleta – da na ozemlju te države članice televizijski kanal, ki prihaja iz druge države članice, za dvanajst mesecev distribuirajo oziroma prenašajo samo v okviru plačljivih paketov, pri čemer pa ne preprečuje, da se na ozemlju prve države članice izvaja prenašanje v pravem pomenu besede televizijskih programskih vsebin tega kanala, ne spada na področje uporabe te določbe.

Podpisi